

آبونه شرائطی

داخلی، خارجی هریر ایچون
سنه لکی (۲۵۰)، آتاق آیانی
(۱۳۰) غروشدور.

[نسخه سی . غروش ،
سنه لکی ۵۲ نسخه در .]
اداره خانه

باب عالی جاده سنه دائره مخصوصه
اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسالک موافق آثار مع المنونه
قبول اولنور. درج ایدله بن
یازیلر اعاده اولونماز .

الکتاب

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفته لاق مجموعه اسلامیه در

والله یهدی لمن یشاء الی صراط مستقیم باش محرد صاحب و مدیر مسئول
محمد هاکف اشرف ادب اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد : ۳۸۲

۸ ربیع الاول ۱۳۳۷

نخشبیه

۱۲ کانون اول ۱۳۳۴

جلد ۱۵

متفکر کچینلریکزی، علمان، انبادن عد اولنانلریکزی کوروپورم. بونلرک بر قسمی اولدقچه جالیشیور و محیطنه نسبتله خلی یوکسهلیور. آنجق، اقلیتک بو تعالیسی اکثریته هیچ بر فائده تأمین ایتیور. چونکه ایچکیزده خلق ایله مشغول اولان، اوزواللی کتلهک نه حالده بولندیغنی دوشونن کیمسهیه راست کلیم.

سزلر «عوام» دیدیککیز خلق طبقهسک ادرا کنی یوکسکتمدکجه، کویلیلریکزی بو کونکی حاللرنده براقدقچه، فرض حال اولهرق دنیانک الک بیوک آدملری یتیشدیرمه کزینه بوشدرینه بوش! انصافیله دوشونهجک اولورسهق دنیاده بوندن طوغرو مطالعه اوله مایه جغنی درحال تسلیم ایدرز. اوت، بزم، عددی یوزه بیلله واردمیان، ارباب فکر و نظریز خیالاً کوکلرده اوچارلرده، نصیب نورینی ماده باغلی بولندیغنی طور اقدن بکلهین شو میلیونلرجه خلق بر کره اولسون خاطرلرینه کتیرمز!

شباب منور دیدیکمز صنف مستهلکی جهان مدنیتک شتون ادبیه و علمیه سندن کونی کونه خبردار ایتک خواص ایچون بر وظیفه ایمش. یک اعلا! بوکا بر شی دیپورز. آنجق هیمز کی او منور شبابکده ولی نعمتی بولنان کویل دیدیکمز صنف مستحصلی هیچ دوشونمهک، زواللی به حالا عاشق غریبلر، عاشق کرملر اوقوتقاک بویوک بر وظیفه سزلک اولیورمی؟

هم بو کون کویلی یی دوشونک مسئلهسی برحیت مسئلهسی دکل، طوغرودن طوغرویه حیات مسئلهسی، منفعت مسئلهسیدر. ای بیلملی-یزکه: عصرزدن بری متصل صاعقی ایستدیکمز او زواللیده آرتیق نه جان قالمشدر، نه قان. یانه صوقولورسه کز آیاقدہ طوره جق بحالی اولمادیغنی کورورسکیز. اهل حاضرک براز دها دوامی بیچاره یی خاک هلاک سزهجک!

بو عالمده خیر محض اولمادیغنی کی شر محضده یوقدر، دیرلر. نه اولوردی، قومیت دینیلن او ملعون جریان درحال سیاسی بر شکل آلماسهیدی! یاخود مادامکه آلدی، یوردلریله، او جاقلریله، رساله لریله، غزله لریله، قونهرانسارلیله، نطقلریله عناصر اسلامییه بر برینه دوشوررکن عینی وسائطله بر ازده پارچه لادیغنی کتله لرله لسانه، عرفانه خدمت ایدمیدی ده بو کون او بویوک شرک باری شوقدر جق بر خیرینی کوردک دییه بیلهدک!

آرناوودلق، عربلق، تورکک، کردک نامته اورتهیه چیقان صنادید قومیتی بوندن آلتی یدی سنه اول بریره جاغیرمش، کندیلرینه دیمشدک:

«قومیت جریانی الک مدنی، الک مترقی جمعیتلری بر برینه دوشورور. بزم کی عناصر مرکبه سی بلااستتتا جاهل بولنان بر جماعتی ایسه تارمار ایدر. کلکیز، بو جریانی کوروکله میگز. منسوب اولدیغک زقوملره

بیاناتک بر طاقم افراد طرفندن علی العمیا ایراد اولنان سوزلردن عبارت دکل، فارماصولنگک لوجهلرنده تقرر ایدن بر مسئله مهمهک افکار عمومیهیه تلقیندن عبارت اولدیغنی دریش ایتکدر. بومسئله مهمه ملک حاضرهک قوای سیاسیة سنی اله آلمقدن عبارتدر. لوجهلرک وظیفه سی انسانلری ساحه سیاستده بوغوشمغه آلیشدیرمقدرکه بو مجادلهک نتیجه سنده فارماصولنق نائل مرام اوله جق.

بو خصوصی بلجیقانک (غیراند اوریانت) ندیه ایضاح ایدنلر شو مطالعاتی درمیان ایتشاردی:

«فارماصولنگک هدفی لوجهلرینک داخلنده بر طاقم یرنسیلری قبول ایتدیرمک دکل، ماصونلق بتون هیئت اجتماعیه یی استهداف ایتکده در. لوجهلر بر طاقم مکتبلردرکه انسانلر اوراده عادیلرله بالخاصه سیاسیات ساحه سنده کیفیت مجادله یی تحصیل ایدرلر.»

*

کوی خواجه سی

آوروپاده بر خلی مستشرقله کوروشدم؛ لکن، طوغروسی سوبله مک لازم کلیرسه، بر دانه سندن باشقه سنی نه کوزم طوتدی، نه ده روحم سودی.

کوزم طوتمادی: چونکه شرقک علومنه، السنه سنه، عاداتنه، اخلاقه عائد معلوماتلری یک سطحی.

روح سومدی: زیرا بزی - ولو طانیه بیلدکاری قدر اولسون - مملکتلرینه طانیته یورلرده، بالعکس محیطلرنده کی افکار عمومیه یی علیه مزه چوریمک ایچون الک چیرکین یالانلره قدر تنزل ایدیورلر. بونک نیچون بویله اولدیغنی تحلیله قالدیشمق صدزدن انحرافی ایجاب ایدمک. بناء علیه اوئی باشقه بر زمانه براقلمده خوشمزه کیدن مستشرقدن ایشیدوب یک شایان دقت بولدیغمز سوزلری خاطر لایه بیلدیکمز قدر نقل ایدم:

«مملکتکیزده سنه لرحه دولاشدم. عثمانلی ادبیاتی اوزون اوزادییه تتبع ایتدم. یاریم عصر اولنه کلنجهیه قدر، صرف خواص ایچون یازیلدیغی ایچون، قارئلری یک محدود اولان آثار ادبیه کزک صوک قرق آلی سنه ظرفنده مهم بر انقلاب کیره رک دها کنیش بر ساحه انتشاره مظهر اولدیغنی کوردم.

لکن ملتک ترقیمی حسابنه بو قدری هیچ بر زمان کافی دکدر. مملکتکیزده کی محررلر بالفرض اوج ایکن اوج یوزه، قارئلر یوزایکن بر قانچ بیکه چیقمقله هر شی اولمش، یتیش صایله ماز.

خدمت ایتک ایسته یورسه کز بونک یولی باشقه اولمق ایجاب ایدر .
اوت هیمز بیلورزکه عناصر اسلامیة نیک کافه سی ارشاده ، ایقاظه محتاجدر .
بونلردن مثلاً عربلری ارشاد وظیفه سنی عرب عقلاسنه بر اقبیرز .
چونکه ارشادینه چالیشه جنی عنصرک لسانی ، عاداتی ، مزاجی ،
روحنی دیگر عناصرک عقلاسندن اینی بیلدیکی ایچون موفقیتی نسبتله
صوک درجه ده قولای اولور . تورکک ، ارناوودک ، کردک حصول
انتباهی ایچون ده عینی اصوله رعایت ایدرز .

او حالده بو عناصرک بوتون ایلری کلنلری مرکز خلافتده عینی
جانی آلتیده برلشیرلر ، خط حرکتلری تعیین ایدرک متحداً ایشه
باشلارلر . آره ده کی رابطه اسلامیة بی تأیید ایتک شرطیه منسوب
اولدقلری اقوامی اوقومتق ، یازدیرمق ، علم و عرفان صاحبی ایتک ،
ثروت ، صنعت ، تجارت خصوصنده ترقی ایتدیرمک ایچون کیجه لی
کوندوزلی اوغراشیرلر . صوکنده بو متفرق جزؤلرک هیئت مجموعه
سندن بر کل مترقی حصوله کایرکه خلافت اسلامیة وسلطنت عثمانیه نیک
بقای عظمتیه ابدیاً خادم اولور ، طورور .

بویله بر مسلاک تعقیب ایتیه قرار ویررسه کز بزده سزکله برابر
چالیشیرز ، المزدن کافی قطعاً اسیرکه مه یز ...

هیئات ا بو تکلیف هیچ برینلک ایشنه کلدی . چونکه سیاسی
تکلیفلر کی قویات ایله یورویه چک طاقندن دکلدی ، فعلیاته محتاج
ایدی ، مجاهده یه محتاج ایدی ، فداکارلغه محتاج ایدی . چونکه بوراده
ایضاح ایدمه یه چکمز بر چوق اسباب خفیه ده موجود ایدی .
آه نه اولوردی شو «کوی خواجه سی» او زمانلر حقیقه ییدی ده
سنی آناتولینک اک ایصسز کوته لرینه قدرطویوره ییدی ! نه اولوردی
بو قدر آچیق بر اسلوب ایله هر بجه ، کردجه رساله لر ، جریده لر
یازیلهرق کردستانک ، عربستانک هر طرفه طاغیدیلیدی !

لکن کچمشه تأسفک هیچ فائده سی یوقدر ؛ یأسه دوشمک ایسه
نظر اسلامده اتحارک عینیدر . ایشته کمال شکران و حرمتله المزده
طوتدیغمز شو مبارک اثر ، شو کوی خواجه سی کوستریورکه بو
امتدن هنوز خیرمنقطع اولمش دکلدر . حالا وطنک سلامتی ، سعادت
دوشونلر و بو مقصد مقدسک حصولی ایچون فی سبیل الله اوغراشانلر
بولونیور .

اوله یسه بزده بو نورانی ایزی تعقیب ایدلم ؛ بزده بو یوله
چالیشلم . خلقک ، کویلینک احتیاجات معنویه سنی دوشونه رک کوجمز
یتدیکی قدر تهوینه غیرت ایدلم . شاید طوهروردن طوغریه بویله بر
تشبیه بولونه جق قدر جسور و فداکار اوله مایه جقه سق هیچ اولمازسه
کک شو رساله چکک ، کک بوندن بویله عینی مسلکده اولهرق
حقیقه جق رسائیک دوامی ، تعمینی تأمین ایچون ، نه یایمق لازمه یایلم .

وحیدک افندی قارده شمره صمیم قلبمزدن شکرانلر ، متتدارلقلر
عرض ایدرزکه وطنک اک بویوک بر احتیاجنه وفا ایتک اوزره فداکارانه
اورته یه چیقویورلرده بو قدر مکمل بر اثر میدان قویورلر . اوت ،
هر اترک قیمتی کندیسندن بکله نیلن مقصده ایده چکی خدمتک درجه سیله
اولچولمک لازم کله چکنه نظراً «کوی خواجه سی» ایچون اک مکمل
اثر دیمکده هیچ تردد ایتمز .

کوی خواجه سنک ایلاک صایسنی اوقودیغمز زمان لسانک کوزللیکنه ،
فکرلرک تمیزلیکنه ، اسلوبک ساده لکنه ، موضوعلرک حسن انتخابنه
حیران اولدق . یقیناً آکلادق که کویلیلمزجه بیلنمسی الزم اولان
حقائق بو لسان ایله یک کوزل آکلادیله بیله چک و آنجق بو لسان
ایله آکلادیله بیله چک . کویلی کوی خواجه سنی جان قولایله دیکلیه چک ،
دیکله دیکله ذوق طویه جق ، مستفید اوله جق . بر کرده بونی دیکله مه یه
آلیشدیمی ، آرتیق عاشق کرملری دیکلیه مز اوله جق .

وحیدک افندی تواضع کوستریورده «حمله باقام» حسن طاغنه
اودونه کیدرم ... دیور . خاییر افندم خاییر ، جناب حق سزی
صرف بو خدمت ایچون یاراتمش . بلکه سز مقصد خلقتکزی کیچ
آکلامش ، یاخود وظیفه کزه ارکن باشلایه مامش اوله بیلیرسکیز . بونی
قبول ایدرز . لکن «حمله باقام...» کی سوزلری محوینه حمل ایتمکدن
باشقه صورتده قبول ایدمه یز . اتریکز یک واضح برطرزده کوستریورکه
قدرتکیزده همتکیز قدر عالیدر . صاقین بو قدرتی استخفاف ایتیکز ،
صاقین بوهمته فتور قوندورماییکز . مسلککیزده ثبات ایدیکز ،
دوام ایدیکز ، بیلماییکز . بیلیرسکیز که :

ایدر تدویر عالم بر مکنک قدرت عزمی ،
جهان تیرتر ثبات پای ارباب متندن .

عربک شاعر حکیمی نه دییوردی ، اوتوتدیکز می ؟

ولم أر فی عیوب الناس شیئاً
کشف القادرین علی التمام .

جناب حق سعیکز می مشکور ایتسین .

محمد هاکف

ازمیر و حوالیسند سبیل الرشاده آبونه قید ایدلمک آرزوسنده
بولونانلره بر سهولت مخصوصه اولمق اوزره ازمیرده مغنیا بازاری
مدیری معتبران تجاردن حافظ علی افندی قارداشمز آبونه قید ایتیه بی لطفاً
درعه ده بویورمشلردر . آبونه اولمق ایسته یین ذوات آبونه بدللرینی مومی
الیه اعطا ویا ارسال بویوردقلری تقدیرده همان رساله من کندیلرینه
کوندلرله یه باشلانه جقدر .

اشرف ادیب

نجم استقبال مطبوعه سی